

M.Ed. Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April – 2025 (New Course)****Core-4: Methods of Educational Research (CORE COURSES)****Time: 02:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન-૧** નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૨૦)
1. શૈક્ષણિક ઐતિહાસિક સંશોધનને વ્યાખ્યાયિત કરો. તેના પગલાં અને મહત્વ સમજાવો.
 2. વર્ણનાત્મક સંશોધન શું છે? સર્વે પદ્ધતિ અને વિકાસાત્મક પદ્ધતિની તુલના કરો.
 3. વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિઓના ઉદ્દેશ્યો અને મર્યાદાઓ ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨(અ)** નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૧૦)
1. ઐતિહાસિક સંશોધનમાં થતી પાંચ સામાન્ય ભૂલો અને તેમને ટાળવાની રીતો લખો.
 2. સર્વે સંશોધન ડિઝાઇનની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
 3. શૈક્ષણિક નીતિ-નિર્માણમાં વર્ણનાત્મક સંશોધન કેવી રીતે ફાળો આપે છે?
- પ્રશ્ન-૨(બ)** બધાના જવાબ આપો. (૦૫)
1. ગુણાત્મક સંશોધનમાં ડેટા સંગ્રહની એક તકનીક આપો
 2. ઐતિહાસિક સંશોધન માટેનું એક ઉપકરણ જણાવો
 3. વિકાસાત્મક સંશોધનનું ઉદાહરણ આપો
 4. પ્રાથમિક ડેટા એકત્રિત કરવાની એક રીત જણાવો.
 5. સંશોધનમાં "બાહ્ય પ્રમાણભૂતતા " ની વ્યાખ્યા આપો

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન-૩** નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૨૦)
1. એથ્નોગ્રાફિક સંશોધનને તેના પગલાં અને શિક્ષણમાં ઉપયોગ સાથે સમજાવો.
 2. પ્રાયોગિક સંશોધન શું છે? ક્વાસી-પ્રાયોગિક ડિઝાઇનને ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.
 3. ગુણાત્મક સંશોધનમાં સામગ્રી વિશ્લેષણ અને સહસંબંધ પદ્ધતિઓની તુલના કરો.
- પ્રશ્ન-૪(અ)** નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૧૦)
1. સારી પ્રાયોગિક સંશોધનના માપદંડો વર્ણવો.
 2. પ્રાયોગિક સંશોધનમાં આંતરિક વિશ્વસનીયતા કેવી રીતે ખતરામાં હોય છે? ઉદાહરણો આપો.
 3. શિક્ષણમાં ગુણાત્મક સંશોધનના ફાયદા લખો અને સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪(બ)** બધાના જવાબ આપો. (૦૫)
1. પ્રાયોગિક સંશોધનમાં નિયંત્રણ જૂથનો મુખ્ય હેતુ જણાવો.
 2. એથ્નોગ્રાફિક સંશોધનનો ફોકસ (ડ્રાષ્ટિ બિંદુ) શું હોઈ છે ?
 3. પ્રાયોગિક ડિઝાઇનનો એક પ્રકાર આપો
 4. સામગ્રી (ડેટા) વિશ્લેષણ માટેનું કોઈ એક ઉપકરણનું નામ આપો.
 5. પ્રયોગમાં "નિયંત્રણ જૂથ" ની વ્યાખ્યા આપો

ENGLISH VERSION

Section-1

- Que-1** **Answer any two of the following.** **(20)**
1. Define historical research in education. Explain its steps and importance.
 2. What is descriptive research? Compare survey method and developmental method.
 3. Discuss the objectives and limitations of descriptive research methods.
- Que-2(A)** **Answer any two of the following.** **(10)**
1. List five common errors in historical research and how to avoid them.
 2. Explain the characteristics of a good survey research design.
 3. How does descriptive research contribute to educational policy-making?
- Que-2(B)** **Give answer the following five questions in short.** **(05)**
1. Give One data collection technique in qualitative research.
 2. Give One tool for historical research.
 3. Give Example (topic) of a developmental research.
 4. Give one method for Primary data is collection.
 5. Define "external validity" in research.

Section-2

- Que-3** **Answer any two of the following.** **(20)**
1. Explain ethnographic research with its steps and applications in education.
 2. What is experimental research? Discuss quasi-experimental design with an example.
 3. Compare content analysis and correlation methods in qualitative research.
- Que-4(A)** **Answer any two of the following.** **(10)**
1. Describe the criteria for evaluating a good experimental Research design.
 2. How is internal validity threatened in experimental research? Provide examples.
 3. Give & Described advantages of qualitative research in education.
- Que-4(B)** **Give answer the following five questions in short.** **(05)**
1. Give Purpose of control group in experimental research_
 2. What is main focuses of Ethnographic research ?
 3. give Any One type of experimental design.
 4. Give one tool Name for content analysis.
 5. Define "control group" in experiments.
